

Zelfonderzoek

Smakelijk

Een Brexit willen is niet zo moeilijk, een Brexit doen een stuk ingewikkelder. Britse politici branden de persoonlijke kwaliteiten van hun concurrenten af en zetten die van zichzelf in de etalage. Ze hopen dat zij geloofwaardig genoeg bevonden worden om voorop te mogen lopen naar de uitgang en staan garant voor boeiend zomernieuws. Het smakelijkst tot nu toe was wat mij betreft een beschouwing waarin de houding van Johnson en Cameron werd geanalyseerd. Zij leken het vraagstuk “in or out?” te benaderen als een onnavolgbare mix van spel en ernst, wat werd verklaard uit de vorming van hun persoonlijkheden op Eton.

Instrument

Ik volg het allemaal met plezier, want het is uit zichzelf en om redenen van procesmanagement erg leerzaam. Ook teruggebracht tot meer alledaagse opgaven van procesmanagement, waarin je draagvlak en draagkracht probeert te vinden voor de aanleg van een rotonde of een woonwijk, voor een reorganisatie, een andere manier van werken, een gek maar kostenbesparend idee, is altijd de vraag relevant: hoe benut ik mezelf optimaal? Hoe zet ik mezelf als instrument in, om het proces gaande te houden als niets anders meer werkt? En meer in het algemeen om de effecten die ik bedoel te behalen ook daadwerkelijk te realiseren?!

Discussie

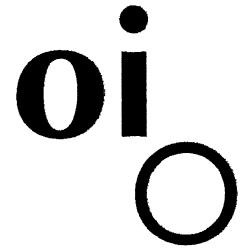
Zoals eerder opgemerkt heb je uit professioneel oogpunt niets aan een aanpak die blijft steken bij “authentiek handelen” en “dicht bij jezelf blijven”. Dat zijn mededelingen die niet voor discussie vatbaar zijn. Met de benadering van Goffman, die het zelf ziet als een “dramatisch effect”, komen we verder. Dan kun je het met elkaar hebben over de effecten die je sorteert en of die lijken op de bedoeling die je had. Maar er moet nog iets bij, om te kunnen onderzoeken en begrijpen hoe je die effecten sorteert, zodat je je zelf ook kunt sturen. Voor een antwoord op de vraag “hoe benut ik mezelf optimaal?” zijn zelfonderzoek en zelfinzicht nodig, op een manier dat je er met anderen een professioneel gesprek over kunt voeren.

Hulpmiddelen

Uit de vele hulpmiddelen die daar voor zijn, kozen we begin 2000 de Myers-Briggs Type Indicator om ons voor te accrediteren. De achterliggende organisatie, OPP, maakte en maakt veel werk van de validatie en betrouwbaarheid van het instrument en probeert commentaar daarop met argumenten te weerleggen. Bovendien zijn uitkomsten net weerbarstig genoeg om niet in al te simpel op te kleven en na te leven labeltjes te vervallen (“ik ben nu eenmaal blauw/groen/rood/een helper/vredestichter...”).

Zelfrapportage

De MBTI en andere instrumenten zijn in essentie hulpmiddelen voor zelfrapportage: wie er gebruik van maakt, vertelt niet wie hij *is*, maar wie hij



www.oio.nl

denkt of vindt te zijn en presenteert dus niet *het* maar wel *zijn* beeld van zichzelf. Daarin schuilt de kracht van zo'n instrument: de uitkomsten en inzichten zijn voorstelbaar en niet bedreigend. Maar ook de zwakte – want als je het daar bij laat loop je het risico om met een reflectie op die zelfinzichten hooguit een *surplace* te maken. Om dat te voorkomen kun je de benadering van Goffman benutten. Bespreek je nieuw verworven inzicht met anderen, die het dramatisch effect van jouw zelf beleven. Hoe geloofwaardig zij het vinden, is een antwoord op de vraag of je jezelf optimaal benut.